

UCHWAŁA Nr III/20/18
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia 20 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz art. 176 pkt. 1 i art 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.) Rada Gminy Dąbrówno uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrówno.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Dąbrównie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Kamil Ruciński

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań gminy należy, m.in. opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Obowiązek podjęcia niniejszej uchwały wynika z art. 179 ust.2 ustawy. Na podstawie tej regulacji rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminny program wspierania rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Kamil Ruciński

Załącznik do Uchwały Nr III/20/18
Rady Gminy Dąbrówno
z dnia 20 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DĄBRÓWNO
NA LATA 2019 - 2021**

Dąbrówno 2018

Spis treści

Wstęp.....	2
I. Diagnoza środowiska lokalnego.....	5
II. Dane dotyczące realizacji Programu	10
III. Cele i planowane efekty realizacji Programu	12
IV. Planowane działania na lata 2019 – 2021	13
V. Monitoring Programu	18
Podsumowanie	18

Wstęp

Gminny program wspierania rodziny na lata 2019-2021 w Gminie Dąbrówno opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 998) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz asystenta wspierającego kobiety w ciąży. Rola

asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1076 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrówno na lata 2018-2027.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych (z uwzględnieniem spraw związanych z opieką nad dzieckiem i rodziną) na terenie gminy Dąbrówno.

Według stanu na dzień 8 grudnia 2018 gmina liczyła 4281 mieszkańców, wśród których kobiety stanowiły 49,22 %. Dla porównania, w roku 2017 gminę zamieszkiwały 4362 osoby, a odsetek kobiet stanowił 47,5 %.

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie objął pomocą łącznie 450 rodzin, co stanowiło 1862 osób w rodzinach. Natomiast w I półroczu 2018 roku z pomocy społecznej skorzystało 441 rodzin i tym samym 1808 osób w rodzinach.

Struktura rodzin korzystających z usług Ośrodka w omawianych latach przedstawiała się następująco:

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2017 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1. Rodziny ogółem	450	1862
2. Rodziny z dziećmi ogółem	146	729
3. Rodziny niepełne ogółem	39	177
4. Rodziny emerytów i rencistów	16	32

Źródło: opracowanie własne, GOPS Dąbrówno

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w I półroczu 2018 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1. Rodziny ogółem	441	1808
2. Rodziny z dziećmi ogółem	138	662
3. Rodziny niepełne ogółem	35	150
4. Rodziny emerytów i rencistów	14	28

Źródło: opracowanie własne, GOPS Dąbrówno

Uwzględniając typologię rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2017 r., to rodziny z dziećmi stanowiły 32,44 % ogółu świadczeniobiorców, wśród których 26,71 % stanowiły rodziny niepełne. Podobnie sytuacja przedstawiała się w 2018 r. Rodziny z dziećmi stanowiły 31,29 % ogółu korzystających z pomocy społecznej, a wśród nich był odsetek 25,36 % rodzin niepełnych.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, jednym z głównych powodów pozostaje bezrobocie. To pozostawanie bez pracy jest główną przesłanką przyznawania pomocy finansowej przez GOPS Dąbrówno.

Powody przyznania pomocy finansowej (z uwzględnieniem opłacania dożywiania dzieci w szkole) przedstawiają poniższe tabele.

Powody przyznawania pomocy finansowej w 2017 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Bezrobocie	147	663
Niepełnosprawność	50	176
Długotrwała lub ciężka choroba	33	103
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa dom.	40	216
W tym:		
rodziny niepełne	22	89
rodziny wielodzietne	18	127
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	43
Bezdomność	5	16
Alkoholizm	2	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0

Źródło: opracowanie własne, GOPS Dąbrówno

Powody przyznawania pomocy finansowej w I półroczu 2018 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Bezrobocie	121	544
Niepełnosprawność	40	126
Długotrwała lub ciężka choroba	36	121
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa dom.	38	202
W tym:		
rodziny niepełne	18	85
rodziny wielodzietne	20	117
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	61
Bezdomność	5	16
Alkoholizm	1	1

Źródło: opracowanie własne – GOPS Dąbrówno

Jak wynika z analizy powyższych danych wśród osób ubiegających się o wsparcie finansowe w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. W I półroczu 2018 r. kwestia bezrobocia dotyczyła 121 rodzin, a w 2017 roku 147 rodzin. Kolejną przyczyną, z powodu której mieszkańcy gminy Dąbrówno zwracali się o pomoc finansową w opisywanych latach była niepełnosprawność – w 2017 roku 50 rodzin otrzymało z tego tytułu wsparcie finansowe, a w I półroczu 2018 roku było to 40 rodzin. Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc w formie zasiłków otrzymało 40 rodzin w 2017 r., a 38 rodzin w I półroczu 2018 roku. Inne powody to: długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność oraz alkoholizm.

Skala oraz różnorodność przyczyn udzielania pomocy przez GOPS świadczą o tym, jak ważne jest wspieranie rodziny kompleksowymi działaniami o charakterze profilaktycznym, zapobiegającym sytuacjom kryzysowym.

Kolejną formą pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych jest objęcie ich przez Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminy Dąbrówno wsparciem Asystenta rodziny. W roku 2016 wsparcie to realizowane było wyłącznie w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Natomiast od 2017r. poza działaniami asystenta, rodziny zostały objęte działaniami wspierającymi konsultanta rodziny w ramach projektu pt „Rodzina silna wsparciem” którego realizatorem jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako partnera . W ramach projektu 11 rodzin z Gminy Dąbrówno korzysta z indywidualnych konsultacji z: konsultantem rodziny, pracownikiem socjalnym, psychologiem, prawnikiem, terapeutą oraz mediatorem. W ramach projektu, uczestnicy korzystali z warsztatów dla rodziców, warsztatów społecznych, warsztatów profilaktycznych, warsztatów dla ojców oraz indywidualnych sesji mediacyjnych. Liczbę rodzin które uzyskały wsparcie Asystenta rodziny w latach 2016 – 2018 oraz wsparcie konsultanta rodziny w latach 2017-2018 przedstawia tabela poniżej.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta/konsultanta rodziny w latach 2016 – 2018

Lp.	ROK	Liczba rodzin objętych wsparciem		Ilość osób w rodzinach objętych wsparciem	
		ASYSTENTA	KONSULTANTA	ASYSTENTA	KONSULTANTA
1.	2016	8	-	40	-
2.	2017	4	11	25	53
3.	2018	2	10	13	51

Źródło: opracowanie własne, GOPS Gminy Dąbrówno

Gmina Dąbrówno realizuje również działania na rzecz dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na niemożność zapewnienia im odpowiedniej opieki i wychowania w środowisku rodzinnym. Liczbę dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej w latach 2017 - 2018 współfinansowała Gmina Dąbrówno przedstawia tabela poniżej

Liczba dzieci z terenu Gminy Dąbrówno umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2017 – 2018

Lp.	ROK	Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku.
1.	2017	5	1
2.	2018	7	4

Źródło: opracowanie własne, GOPS Gminy Dąbrówno

Ponadto na terenie Gminy Dąbrówno od 2016 roku funkcjonuje Punkt informacyjno-konsultacyjny w którym prowadzone są konsultacje z terapeuta ds uzależnień oraz psychologiem.

II. DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMU

1. Miejsce realizacji Programu: Gmina Dąbrówno

2. Czas realizacji Programu: lata 2019 – 2021

3. Adresaci Programu:

Rodziny w sytuacjach kryzysowych wynikających z problemu rodziców (bezrobocie, niepełnosprawność, choroba, uzależnienia, konflikty małżonków itp.),

- Rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,
- Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- Rodziny zmagające się z trudnościami wychowania dzieci w wieku dojrzewania,
- Rodziny niepełne,
- Rodziny wielodzietne,
- Wszystkie inne rodziny, jeśli zostanie zdiagnozowana taka potrzeba.

4. Koordynator Programu: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie

5. Realizatorzy/partnerzy Programu:

Działania na rzecz dziecka i rodziny, w ramach swoich zadań, realizują następujące instytucje/podmioty:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrównie – praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja zawodowa i społeczna, wsparcie rodzin o pracę ze specjalistami (mediatora, psychologa, prawnika, terapeute itp.)
- Urząd gminy – przyznawanie i wypłacanie stypendiów, wyprawek szkolnych, dowozy dzieci niepełnosprawnych,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny – wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- Posterunek Policji – działania profilaktyczne i prewencyjne w rodzinach problemowych,
- Placówki Oświatowe – działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie pedagogiczno – psychologiczne dla dzieci i rodziców,
- Służba Zdrowia – działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej,

- Gminne Centrum Kulturalno Biblioteczne – rozpoznawanie i rozwijanie potrzeb i zainteresowań kulturalnych, organizacja i promocja inicjatyw kulturalnych,
- Kuratorzy zawodowi i społeczni – sprawowanie nadzoru w rodzinach z ograniczoną władzą rodzicielską.

6. Partnerzy spoza terenu gminy Dąbrówno:

Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie

Poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Ostródzie

Inni – w razie potrzeby

7. Źródła finansowania Programu:

Środki Samorządu Gminy

Środki Partnerów realizujących Program

Budżet Państwa

Środki z innych źródeł zewnętrznych

III. Cele i planowane efekty realizacji Programu

Cel główny:

Rozwój zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie gminy Dabrówno

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin.
- Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin.

Planowane efekty realizacji Programu

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- Zwiększenie dostępu do usług społecznych.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie.
- Wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny.
- Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
- Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Zmiana postaw społecznych.
- Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.
- Podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w realizację Programu.
- Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.

IV. Planowane działania na lata 2019 – 2021

Cele Programu realizowane będą poprzez następujące działania:

Lp.	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI
1.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym: psychologicznego, prawnego, rodzinnego)	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, placówki oświatowe,	Liczba udzielonych porad/konsultacji (szt.)
2.	Prowadzenie mediacji i terapii	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba mediacji (szt) Liczba uczestników (os)
3.	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	2019 – 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.)
4.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) Liczba osób w rodzinach (os.) Liczba dzieci w rodzinach (os.) Liczba asystentów (os.)

5.	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) Liczba osób w rodzinach (os.) Liczba dzieci w rodzinach (os.) Liczba asystentów (os.)
6.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	2019 – 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.)
7.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	2019 – 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.)
8.	Tworzenie i realizacja projektów/programów wspierających rodzinę (projekty zewnętrzne)	2019 - 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA PCPR Organizacje pozarządowe	Liczba projektów (szt.)
9.	Organizowanie zespołów/grup		Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.) Liczba instytucji zaangażowanych w

	roboczych działających na rzecz rodzin	2019 - 2021	Placówki oświatowe, Kuratorzy, Policja Służba zdrowia	zespołach/grupach roboczych (szt.)
10.	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację	2019 – 2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe	Liczba spotkań (szt.) Liczba grup wsparcia (szt.)
11.	Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	2019-2021	Placówki oświatowe Posterunek Policji	Liczba programów (szt) Liczba uczestników (szt)
12.	Organizowanie warsztatów „Szkoła dla rodziców”	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Placówki oświatowe	Liczba edycji (szt) Liczba uczestników (szt)
13.	Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne	2019-2021	Placówki oświatowe	Ilość pedagogów (szt) Ilość psychologów(szt) Ilość konsultacji(szt)
14.	Prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównujących dysproporcje i deficyty szkolno-wychowawcze(zajęcia z logopedą, zajęcia dodatkowe wyrównawcze, zajęcia socjoterapeutyczne)	2019-2021	Placówki oświatowe GCKB	Liczba zajęć (rodzaje) Liczba korzystających dzieci (os)
15.	Udzielenie pomocy w formie stypendiów, zasiłków szkolnych, wyprawki szkolnej, specjalnych	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin\dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych\zasiłków, wyprawek

	rządowych programów pomocy dzieciom i uczniom.		Urząd Gminy Organizacje pozarządowe	itp.(szt)
16.	Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorzy	Liczba rodzin objętych dozorem kuratorskim (szt)
17.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do podjęcia leczenia\terapii, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia (szt), Liczba spraw skierowanych do GKRPA (szt)
18.	Realizowanie zadań Związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Posterunek Policji ZI Kuratorzy	Liczba wszczętych procedur NK (szt), Liczba grup roboczych (szt) Liczba spraw skierowanych do GKRPA przez grupy robocze ZI (szt)
19.	Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin z dziećmi (zatrudnienie animatorów)	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy GCKB Placówki Oświatowe Organizacje pozarządowe Lokalni animatorzy	Liczba programów\projektów (szt) Liczba uczestników (os) Formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież (rodzaje) Formy aktywnego spędzania czasu wolnego przez rodziny z dziećmi (rodzaje)

20.	Podnoszenie kompetencji służb pracujących na rzecz rodziny	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Posterunek Policji GKRPA Placówki Oświatowe	Liczba szkoleń (szt) Liczba uczestników (os)
------------	--	-----------	--	---

V. Monitoring Programu

Za monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny odpowiedzialny będzie Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Dąbrówno. Na podstawie danych własnych oraz z informacji uzyskanych od podmiotów podejmujących poszczególne działania, realizator będzie składać sprawozdania do wójta gminy Dąbrówno do dnia 31 stycznia każdego roku. Monitoring posłuży do kontroli postępu realizacji założonych celów, oceny zaangażowania realizatorów poszczególnych działań oraz weryfikacji środków i źródeł finansowania wykorzystywanych do ich realizacji. Bieżące monitorowanie Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami. Umożliwi modyfikowanie działań dotychczasowych oraz planowanie dalszych działań na rzecz rodzin w Gminie Dąbrówno.

Podsumowanie Programu

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzeniu warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Natomiast zasadniczym celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załóżkowej już istnieją. Działając w myśl zasady, że „lepiej zapobiegać niż leczyć”, powinno się promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest więc od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Tak rozumiany program może stanowić pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny. Należy zauważyć, iż wdrażanie poszczególnych zadań uzależnione od możliwości organizacyjnych, finansowych i prawnych jego realizatorów. Program jest kontynuacją działań, które podejmowane są rzecz dzieci i ich rodziców na terenie gminy Dąbrówno od 2011 roku, czyli od momentu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wszelkie działania należy rozszerzyć o wprowadzoną w styczniu 2017 roku ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. Proponowane w zapisach ustawy formy pomocy wymuszać będą na gminie nowe rozwiązania i inicjatywy, dodatkowe zasoby kadrowe, koszty realizacji zadania. Obowiązkiem gminy będzie zatem zapewnienie dobrze zorganizowanego systemu wsparcia rodziny. By system ten nie był wadliwy niezbędne będzie zaangażowanie wszystkich instytucji zainteresowanych dobrem rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Dąbrówno.